

Ik twijfel er geen oogenblik aan of de meeste lezers van Vrij en Blij hebben den fraaien vogel, waarvan de naam boven dit stukje staat wel eens gezien. Eigenlijk hoort hij hier niet thuis, maar in de heete luchtstreken en hier vindt men hem dan ook niet in het wild, maar in tuinen op buitenplaatsen en enkele groote boerderijen. Als je kans hebt, kijk dan eens of ik hem juist heb beschreven.

Kop, hals en borst van den pauw zijn prachtig purperblauw met groenen weerschijn; de rug is groen met goudkleurige randen aan de veeren, de slagpennen en staartveeren zijn donkerbruin, terwijl de lange pronkveeren van den staart glanzend groen zijn gekleurd en prachtig geteekend met z.g. oogen, op dezelfde wijze, maar grooter, als de vleugels van de fraaie dagpauwoog, vlinders, waarvan afbeeldingen voorkomen in den vorigen jaargang.

Op den kop draagt de pauw een kuif, die van 20 tot 30 veeren telt, alle aan de uiteinden voorzien van baardjes. Trouwens, ook de meeste pronkveeren zijn alleen aan het boveneind van baardjes voorzien terwijl een deel van de schacht kaal is.

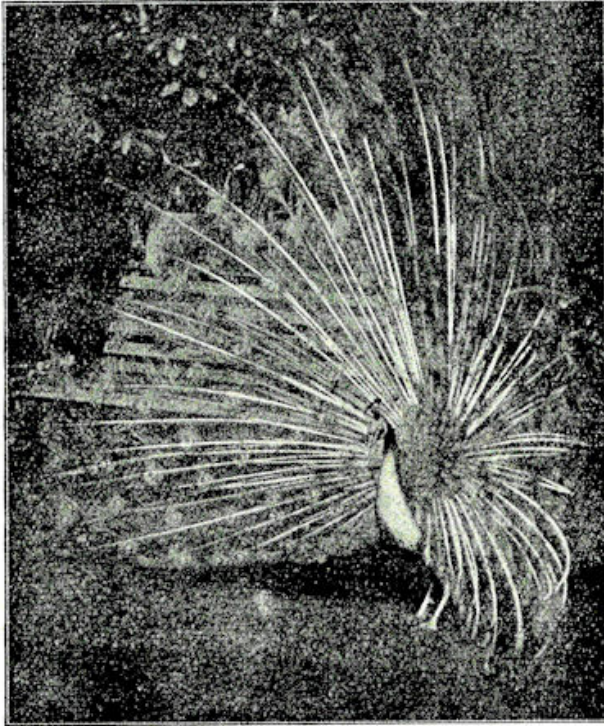
Het donkerbruine oog van den pauw is omringd door een witten ring d.i. een kale plek.

De vleugels der pauwen vertoonen witte en zwarte dwarsstrepen. Bij de wijfjes, die evenals bij de meeste vogels, lang zoo fraai niet zijn als de mannetjes, heeft de bruine kleur den boventoon en is de kuif veel kleiner.

In het wild komen de pauwen veelvuldig voor in het Oosten van Engelsch-Indië en op het eiland Ceylon. Daar leven ze in troepen bijeen, meest van 30 tot 40 maar ook wel van vele honderden. Ook op de eilanden van den Indischen Archipel vindt men ze, maar daar zijn ze minder talrijk. Vooral in bergachtige streken met dicht kreupelhout begroeid, voelen ze zich thuis, tenminste als er hier en daar hooge boomen worden gevonden

op de takken waarvan ze den nacht slapende kunnen doorbrengen. Daaraan hebben ze bepaald behoefte.

Het moet een schitterend schouwspel zijn een menigte pauwen met hun neerhangenden van glanzende kleuren schitterenden staart aan te treffen in de boomen. En niet minder als men ze bespieden kan wanneer de mannetjes met pronkenden, d.i. rechtopstaanden, uitgespreiden staart rondwandelen om de aandacht der wijfjes te trekken. Maar ze vermijden zooveel mogelijk de nabijheid van den mensch.

Overdag bewegen ze zich doorgaans op den beganen grond, waar ze 's morgens en in den laten middag op open plekken hun voedsel bemachtigen, dat zoowel dierlijk als plantaardig is. Merkwaardig is wel dat een pauw als hij jonge slangen in 't oog krijgt er dadelijk op afgaat om deze te doodden en ze ook dikwijls verslindt. Groen voer schijnt een pauw beslist noodig te hebben, iets waar houders van tamme pauwen wel rekening mee dienen te houden. Op velden waar het jonge graan pas uit den grond

komt, kan de pauw heel wat scha aanrichten en in den tuin alles overhoop halen. Door hem rijkelijk van groen voer te voorzien kan men dit voorkomen.

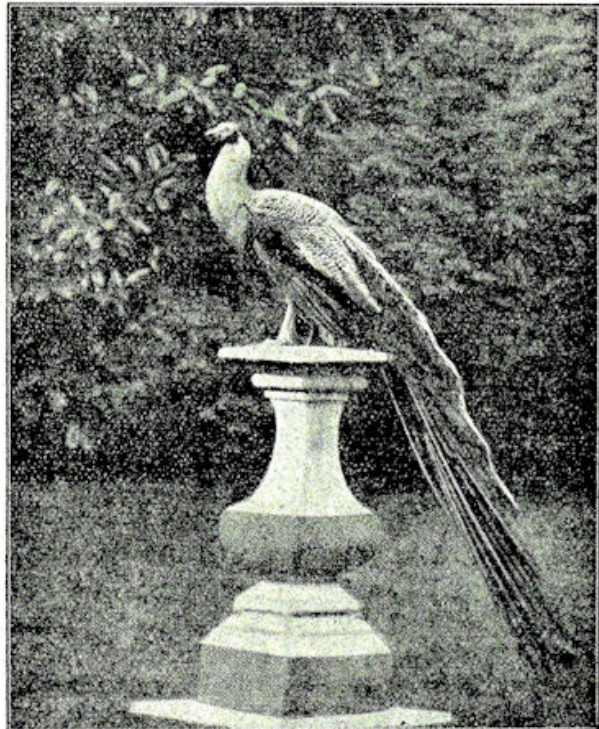
Het vleesch van jonge pauwen is zeer smakelijk, dat van oude door een bitteren bijmaak niet te genieten. Op jonge vogels maakt men in Indië dan ook dikwijls jacht. Er zijn echter streken waar men den pauw als een heiligen vogel beschouwt. Daar denkt men er natuurlijk niet aan hem als voedsel te gebruiken, maar is het op straffe des doods verboden hem te doodden. Bij de Hindoe-tempels worden soms geheele troepen pauwen gehouden, die door de priesters worden verzorgd.

De wilde pauwen maken een nest op den grond onder het

kreupelhout, waarin het wijfje van 4—15 eieren legt en uitbroedt. Na 30 dagen komen de jongen uit het ei te voorschijn, ten minste als het wijfje niet in het broeden gestoord wordt.

Dat geschiedt al heel licht en dan verwaarloost ze het nest en de eieren. Ook de jongen verlaat de pauw niet zelden nog vóór ze het nest kunnen verlaten, als ze het nest ontdekt weet.

Opmerkelijk is wel hoezeer de pauw, die toch eigenlijk een bewoner der tropen, d. i. der warme luchtstreken is, zich thuis is gaan gevoelen in koudere streken, zooals bij ons. De gewoonte om 's avonds een zitplaats op te zoeken waar hij den nacht kan doorbrengen zit er zoo in dat zelfs vrij groote koude hem er niet van doet afzien. En heel geduldig laat hij zich totaal ondersneeuwen. Wat hem blijkbaar volstrekt niet schaadt. Toch is de pauw heel gevoelig voor veranderingen in de weersgesteldheid. Is er slecht weer op komst, dan kondigt hij dat aan door een zeer onwelluidend geschreeuw. Dat geschreeuw en het lawaai dat hij 's nachts dikwijls maakt is wel een groot nadeel aan het houden van pauwen op het erf of in den tuin verbonden. Daar komt nog bij dat de pauw maar heel slecht kippen in z'n nabijheid kan verdragen en als ook deze losloopen er vaak hevige vechtpartijen ontstaan.

Meestal houden zij, die er toch op gesteld zijn pauwen te hebben, een haan en 3 of 4 hennen. Ieder van deze tamme wijfjes legt 4 of 5 eieren welke ze evenals de pauwen die in 't wild leven in 30 dagen uitbroedt. De jonge pauwen zijn, in tegenstelling met de oude, zeer gevoelig voor kou en kunnen in 't geheel niet tegen vochtigheid. Daartegen moeten ze zorgvuldig worden beschermd. Voedt men ze geregeld met eier-dooiers en mieren-eieren, met meelwormen, en als ze wat grooter worden met gekookte gerst,

dan groeien ze snel. De groote veeren-pracht krijgen ze echter eerst nadat ze drie jaar oud zijn geworden. Zonder ongelukken bereikt een pauw den leeftijd van 20 jaar.

In het Oude Testament wordt reeds van pauwen gesproken. Van koning Salomo staat er geschreven, dat hem pauwen werden aangebracht uit het land Ophir, vanwaar ook goud werd gehaald.

Ook de oude Grieken kenden den pauw en gebruikten hem reeds als een voorbeeld van ijdelheid en trots.

In den tijd der Romeinen leerde men de waarde van het pauwenvleesch als voedsel kennen en werden de fraaie vogels op groote schaal gefokt. Men richtte er pauwen-parken en zelfs pauwen-eilanden voor in.

Karel de Groote had ze in de parken van zijn kasteelen en nog heel lang na hem verschenen ze als een gezochte spijs op de tafels der aanzienlijken. Opmerkelijk was wel de gewoonte, tot in de 16e eeuw gevolgd, om een gebraden pauw, nog voorzien van heel z'n prachtigen vederdos, op een schotel op tafel te brengen. Een sterk staaltje van de kookkunst uit die dagen.

De prachtig glanzende, kleurige pauweveeren hebben langen tijd, vooral in de middeleeuwen, gediend als middel tot versiering. En al ziet men nu nog wel eens een pauweveertje op den hoed van een levenslustig jongmensch of een monter jager, toch is het geen mode meer zich daarmee te versieren. Alleen in China speelde tot voor korten tijd de pauweveer nog een rol van belang. Daar diende ze n.l. als teeken van den rang der Mandarijnen, dat zijn de Chineesche staatsambtenaren. Maar er is in de laatste jaren zooveel veranderd in China, misschien zijn met de lange haarstaarten ook de pauweveeren er nu wel verdwenen.

